

JAJCE VIJESTI

U Jajcu, 75 godina kasnije

29/11/2018

Podijeli na Facebook-u

Tweet na twiteru

Tamo iznad gdje su se Pliva i Vrbas sreli i zagrlili i ostali do dana današnjih i tamo gdje se Pliva ne plaši skoka sa tridesetak metara, jer je Vrbas čeka raširenih ruku, smjestilo se Jajce. U

jesenjoj sumaglici, kao u nekakvom snu i iščekivanju nečeg teško definiranog.

I danas, a tako već 75. godina, čuva priču o nastanku velike države, o zasjedanju Antifašističkog vijeća Narodnog oslobođenja Jugoslavije – AVNOJA, 29. i 30. novembra 1943. godine.

Stoga, uz poznati vodopad, sljedeća turistička destinacija je upravo Muzej Drugog zasjedanja AVNOJ-a.

I uspomene, i podsjećanja. Na događaj, na stvaranje nove Jugoslavije.

Partizanske uniforme i kape s crvenim petokrakama preplavile su gradić posljednjeg vikenda na raskršću novembra i decembra. Više je hiljada antifašista stiglo iz svih krajeva regije: Makedonije, Srbije, Crne Gore, Hrvatske, Bosne i Hercegovine do Slovenije, da se podsjeti na AVNOJ, na kojem su donijete dalekosežne historijske odluke i udareni temelji nekadašnjoj zajedničkoj državi.

“Upravo to rađanje Jugoslavije istovremeno je i rađanje projekta izradnje država nasljednica. Osim što je jedna od glavnih odluka zasjedanja te davne 1943. godine bilo osnivanje federacije, podrazumijevalo se i utvrđivanje granica među republikama, koje je 1991. godine prepoznala Arbitražna

komisija Mirovne konferencije o Jugoslaviji”, kaže Emsada Leko, direktorica Muzeja AVNOJ-a.

“Odluke AVNOJ-a zrače i danas. Mislim da su posljednje generacije učenika koje su u školama učile o ovom događaju rođene osamdesetih godina prošlog stoljeća, a oni kasnije rođeni upravo ovdje mogu početi učiti o nekadašnjoj velikoj državi.”

Poruke Drugog zasjedanja AVNOJ-a

Govorilo se o tim avnojevskim porukama na svečanoj akademiji na izložbi “Između fašizma i antifašizma u 11 činova” i o stradanjima u protekolom ratu, ali kako to reče kustosica Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine Elma Hodžić, “i o solidarnosti čovjeka i njegovim mogućnostima da pobijedi narastajući fašizam danas.” Govorilo se i o knjizi *Posljednji poziv u pomoć* profesora Slave Kukića, čime je simbolično završena manifestacija “Dani AVNOJ-a 2018”.

“U zgradi u kojoj je sada Muzej bio je objekat moderne arhitekture, koji je izgradilo Sokolsko društvo. Godine 1953. otvoren je Spomen-muzej Drugog zasjedanja AVNOJ-a”, špriča Emsada Leko.

“I ovu su zgradu devastirale vojske koje su ovuda prošle u periodu od 1992. do 1995. godine. Opustošena je i ostala je bez eksponata. Prije šest godina uspjeli smo vratiti iz Muzeja savremene umetnosti iz Beograda 293 crteža Božidara Jakca, a značajan dio muzejske postavke sačuvali su i vratili bosanski franjevci. Muzej je tako obnovljen i rekonstruiran na osnovu fotografija iz 1943. godine. Novitet je što je svaka novonastala država dobila po paviljon, odnosno muzejski dio. Muzej je svečano otvoren 29. novembra 2008. godine, na 65. godišnjicu zasjedanja, a 2002. godine proglašen je nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine.”

“Ovdje je stvorena jedna velika država, i to znaju svi koji ovdje žive. Danas je Muzej AVNOJ-a ponovo u prvom planu. Nekako

odavde sve počinje – iz Muzeja ili ispred – i ne samo kulturni događaji. Muzej je u središtu turističke ponude i godišnje bilježimo tridesetak hiljada turista, po čemu je najposjećeniji u Bosni i Hercegovini. I Manifestacija 'Dani AVNOJ-a' ima za grad veliki značaj u svakom pogledu", kaže direktorica Muzeja.

U Udruženju "Josip Broz Tito" zalažu se još da makar mala ulica kojom se dolazi do Muzeja dobije Titovo ime.

Jajce danas... Sve je više ponosa na te historijske događaje, na nacionalne spomenike, kojih je 30. Uz Kreševo i Stolac, kako kažu u Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, najviše u Bosni i Hercegovini. Polazeći od Travničke kapije, pa do džamije Esme-Sultanije, jedine u Bosni i Hercegovini, koja je dobila ime po jednoj ženi. Pa dalje, do Crkve svete Marije, Hrama Boga Mitre... do Hafizadića česme, pa Omerbegovića kuće, Dizdareve džamije, stećaka...

Zajedništvo je alat za postizanje uspjeha

Gotovo svi će vam u Jajcu kazati da žive normalno, jedni pored drugih, ali i zajedno. Otkrivaju i tajnu, da je ovdje zabilježeno više mješovitih brakova u proteklih desetak godina nego u čitavom prijeratnom periodu.

“Doduše, pred izbore, kako kažu mnogi, oni iz politike zakuhaju, zaljuljaju i tada se malo uznemiri, ali brzo se to prevlada...”

Najbolja ilustracija su ovdašnji srednjoškolci, koji su prvi digli glas i kazali NE segregaciji i podjelama u obrazovanju. Otud i ponos na dobijenu međunarodnu nagradu za 2018. godinu “Max van der Strel”. Želja za jedinstvom bila je motiv u srednjoj školi “Nikola Šop” i njenim učenicima da su ustali protiv toga i istrajali. Mladi, koji zajedno šetaju i provode vrijeme na vodopadima, govore kako je “pogrešno da nas uče onom što razlikuje naše narode. Vjerujemo da možemo zajedno postići mnogo više.”

Međutim, i ovaj gradić se ne uspijeva oteti poplavi odlazaka. Odlaze mnogi, mladi najviše. Jedan od sagovornika kaže: "Vidite, ovdje smo bili izbjeglice i svi smo povratnici. Grad je bivao i zauzet, i oslobađan. I Srbi, i Hrvati, i Bošnjaci bili su, na neki način, protjerani iz svoga grada, a sada se vraćamo zajedno. Međutim, ne možemo zaustaviti ovaj novi, sadašnji odlazak. I grad nam je sve manji... Gotovo je otišlo pola stanovnika."

I tako je to u Jajcu 75 godina kasnije, od događaja koji je u mnogome odredio sudbinu ovog bosanskog kraljevskog gradića.

(Al Jazeera)

 Like 49

 Tweet

Prethodni članak

Sedam načina kako smanjiti šećer u jelu djece

Sljedeći članak

Cijeli život pogrešno koristite kutiju Tic Tac bombona

Vezani članci Više od autora

VIJESTI

Zapalila se marihuana:
Dim i miris ometa
vatrogasce

JAJCE

Rejhana Vuković osvojila
nagradu izdavačke kuće
Bosanska knjiga

BiH

Kako se diploma u BiH
kupi za 17 dana i 2.500
KM

 Jajce online

O NAMA

Jajce Online je najposjećeniji informativno-multimedijalni portal u općini Jajce i među najposjećenijim informativnim portalima u SBK-u.

PRATI NAS

Kontaktirajte nas:
jajceonline.portal@gmail.com

© Copyright 2017 by Jajce-online.com